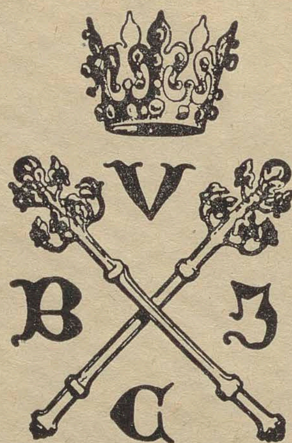

V
B J
C

DYARIUSZ

Odprawionego w Nieświeżu Pogrzebu ś. p. Xcia Jmći MIKOŁAIA FAUSTYNA RADZIWIŁŁA, *Woiewody Nowogrodzkiego, Generała Leytnanta Woyſk W. X Litt: Rotmiſtrza* PETYORSKIEGO.

DNia 17. Septembra ſprowadzono rano od Malewá ś. p. Xćia JMći Ciało *in aſsiſtentia* JmćX. Włodzimirſkiego, Kanonika Smoleńſkiego, Jmći X. Szumſkiego, Proboſzcza Zdźięciołowſkiego, y XX. Dominikanow z Choroſzczy, tudźieſz licznego Konwoju Dworzan y Leyb Regimentu J.K. MćiKonnego pod Nieświſz, lokowane było *ad interim* w polu bliſko Rudawki pod rozbitemi *in hunc finem* Namiotami Xćia Jmći Hetmaná W. W. X. Litt: bardzo wſpaniałą *ad hunc Actum* reprezentuiącemi adornacyą. Naprzod przed Námiotámi po iedney ſtronie ſtałá Chorągiew Petyorſka w Kiryſiach, z drugiey ſtrony Leyb-Regiment J. K. Mći Konny z pokrytemi żałobą Sztandarámi, Kotłámi y Bębnámi, daley w polu ſtał Regiment y Chorągiew Janczarſka Buławy Wielkiey W. X. Litt: *In aditu* do Námiotow były wyſokie poſtawione Koloſsy niby Brámę czyniące rożną Armaturą y Lampámi oliwnemi przybrane, przy Bramie tey były lokowane Dźiałá y Wartá w koło Parkánu Námiotowego, były gęſto rozſtáwione májem y lampámi przybráne Pirámidy, cáłá Area przed Námiotem byłá Suknem Czerwonym wyſłana y umájona. Facyata tákże Namiotu była piękną Symetryą ułożonemi lampámi ádornowana. *In facie* Sali Namiotowey był wyſtawiony pod Axámitnym z Złotemi galonámi Paludamentem Portret ś. p. Xćia Jmći Woiewody między Tropheami z rożnych *omnis generis* Woiennych Rynſztunkow y Chorągwi bárdzo pięknie y wſpaniale ułożonemi, po bokách dwa Ołtarze *ad peragenda Sacrificia* przybrane były, iákoż od ráná Mſze S. były tám celebrowane, w pośrzodku Sali Námiotowey był piękną figurą wyſtáwiony Axámitem pokryty Katafalk, ná ktorym między gęſtę palącemi śię świecámi byłá złożona z Ciáłem Trunna z Złotemi galonámi, Srebrnemi blachami y antábámi. Przez cáły dźień był mnogi *confluxus* z rożnych ſtron przyieżdzaiących, przychodzących Ludźi, prawie pola pokrywaiących dla aſsyſtowania y wprowadzenia do Miáſtá Nieświeżá Xżęcego Ciáłá, ile gdy piękna dnia tego, bawiącym śię w polu służyła pogoda.

Ku wieczorowi po zachodźie Słońcá rozświecona w Námiotach *ab extra* illuminacya piękne ze wſzyſtkich ſtron czyniłá *ſpectaculum*, o godźinie śiodmey ziachali

chali śię *ad locum* pod Namioty J. O. Xiążąt JchMośćw Familia JchMć XX. Biſkupi y inni Jchmć *diſtinctioris Status* ná ten Akt zebrani, náprzod tedy w Namiećie przy Katafalku miał Exortę Jmć X. Włodzimirſki Kanonik Smoleńſki, potym włożono Trunnę ná woz Axámitem áż do ziemi pokryty, 8. koni w kapach Axamitnych ćiągniony, koło ktorego ſzło tákże w Axámitnych kapach 12. z pochodniámi Portytorow, tym tedy porządkiem Funebralna Pompa byłá dyſponowana.

1. Jachał naprzod Jmć P. *MOŁODECKI* Pułkownik z Chorągwią Ordynácką.
2. *Sequebatur* Szwadron Dragonii z ſwą Kapellą.
3. Cechy Miáſtá Mirá y Nieświeża.
4. Chorągiew Janczarſka z ſwą Muzyką żáłobnie przegrywáiącą.
5. Prowadzono Armaty z Kanonierami.
6. Regiment Piechoty Buławy Wielkiey W. X. Litt:
7. Páradowało ná Koniach Korpuſowe Rycerſtwo.
8. Jchmć Urzędnicy, Dygnitarze, Obywatele Woiewodztwa Nowogrodzkiego.
9. Szła Kapella XX. Jezuitow.
10. Szedł *Clerus suo Ordine Ritûs Græci.*
11. Szły ſwoim porządkiem rożne Bractwa.
12. Szły *longo Ordine* Zakony XX. Bernardynow, Dominikanow, Benedyktynow, &c.
13. Szła Kapella J. O. Xćia Jmći Hetmana Wielkiego W. X. Litt.
14. Szedł w wielkiey Frekwencyi *Clerus Sæcularis.*
15. Jchmć XX. Kanonicy, Prałaći, Jnfułáći, to ieſt JJ. WW. Jchmć XX. Biſkup Wileńſki, Biſkup Zmudzki, Biſkup Hiraneńſki, Sufragan Zmudzki, Biſkup Zenopolitańſki, Proboſzcz Infułat Ołycki, Biſkup Allalienſki Suffragan Białoruſki, oraz Jchmć XX. Zołkiewſki, Nieświſki Opaci.
16. *Tandem procedebat* Woz z Trunną.
17. Zá Wozem przy Całunie J.O. Familia, to ieſt J.O. Xżna Jeymć Woiewodźina Nowogrodzka Wdowa, JJ. OO. Xta JchMć Synowie, Xże Jmć UDALRYK Koniuſzy W.X.L. Generał Májor Woyſk W.X.L. Xże Jmć ALBRYCHT Staroſta Rzeczycki, Pułkownik Petyorſki, Xże Jmć JERZY Woiewoda Nowogr: z Xżną Jeymćią ſwoią, Xże Jmć STANISŁAW Generał Major y Cheff Kommendant Leyb-Regimentu J.K.Mći konnego, Xiężna Jeymć TERESSA z Xiążąt RADZIWIŁŁOW PACOWA Starośćina Borćiańſka, ś.p. Xcia Jmći Corka, tudźieſz *Proxime juncti* J. O. Xże Jmć Woiewoda Wileńſki Hetman W. X. L. z Xżną Jeymćią Hetmanową y Familią, JJ. WW. Jmć P. Kaſztelan Trocki, Jmć P. PAC St: Borćiańſki, Jmć P. SOŁŁOHUB Generał Artyleryi W.X.L. ś. p. Xćia Jmći Zięćiowie *Comitabantur* przy J.O. Familii JJ. WW. Jchmć PP. Woiewoda Brzeſki Marſzałek Trybunału W.X.Litt: Marſzałek Nadw: W.X.L. z Jeymćią ſwoią, Xięſtwo Jchmć JABŁONOWSCY Stolnikowie W.X.L. z Jeymćią Pánną SAPIEZANKĄ Generałowną, Jchmć Połocki, Smoleńſki, Nowogr: Kaſztelanowie,

ie, Jchmć Łowczy, Referendarz, Przezdźiecki Pisarz W.X.L. z Jeymćią swo-
ią, Jeymć Páni ZAWISZYNA Marszałkowa Nadw: W.X.L. Wdowa, Jeymć
Páni Kasztelanowa Nowogr: Wdowa, rożni Jchmc *distinctiores* Officyalistowie
y Damy Woiewodztwa Nowogr: Dworu Xięstwa Jchmćw.

18 Prowadzony potym Koń Moderunkowy bogato przybrany, drugi Rumak żałobą przybrani.

19. Jachali kommemderowani w zbroiach Chorągwi Petyorskiey.

20. Szły *longo ordine* Karety żałobne.

21 Drugi Szwadron Dragonii *claudebat agmen*.

22. W tym porządku, gdy funebralna *extendebatur deductio*, iák śię ku Miástu z bliżyło Ciáło, miał przy słupie murowanym Exhortę X. Karmelita *Antiquæ Observantiæ*. Przy Bramie miał Exhortę Jmć X. Szyszka Bernardyn.

23. Jak do Miasta weszła Processya przy hucznym z Dźiał ná Wałach bićiu, poprzedzaiące Woyska *in ampla Area* przed Kośćiołem XX. Jezuitow po obuwu stronach uszykowane stáneły, kędy *in frequentissimo cætu* zebrani *ex Collegiis* Jchmć XX. Jezuići *obviam procedentes* przyimowali Ciáło, Jmć X. Pochowski Dominikan S.T. Lektor Imieniem Zakonu swego, ktory *in deductione* Xiążęcego Ciáłá aż do mieysca służył, oddawał obszerną Przedmową przed Brámą Cmentárza Ciało, po ktorego Przedmowie Jchmć XX. Jezuići zdiąwszy z wozu Trunnę, w nieśli *cum Processione* do Kośćioła, & *in Castro Doloris*, ktore *de novo* wspaniále erygowáne było, złożyli, á Jmć X. Woronicz *Soc. JESU Professor Phil:* miał *ex suggestu* w Kośćiele Mowę, odbieráiąc *in depositum* Xiążęce Ciáło, takowey dedukcyi *actus* był tego dnia do 12. godźiny w noc przećiągniony.

Die 18. 7br. Dopiero dnia tego *Castrum Doloris* dość wspaniale y piękną mánierą inwentowane, że wdwuch dniach po Pogrzebie, Xżney Jeymći Kanclerzyny nie zdołano *totaliter* postanowić dokończone w swey strukturze prezentowało śię, ktorego opisanie *subsequetur* potym, Nabożeństwo przed godziną 5. záczeło śię przez Wigilie od rożnych Zakonow do godźiny blisko 12. po przerzeczonych Wigiliach *Clerus* Kated: Wileńskiey piękną intonacyą śpiewał *Invitatorium & Laudes, ac tandem* przy wyborney Muzyce Summę celebrował Jmć X. Biskup Wileński, po ktorey *diserto ore* miał Kazánie Pogrzebowe Jmc X. Rotkiewicz Kanonik Katedr: Wileński, po Kazaniu naprzod Kondukt przez Jchmćw Jnfułatow odprąwiony, potym rzucane pod Trunnę Woienne *Insignia* od Autoramentu Cudzoziemskiego, dwa Sztandáry rzucáli Jchmć PP. Zienkowicz y Minster Chorążowie od Dragonii, Szpady rzucali Jchmć PP. Hawdrynk y Klokman Kapitáni, Reyment rzucał Jmć P. Metzerad Pułkownik, od Autoramentu Polskiego, Szablę rzucał Jmć P. Gośiecki Towarzysz Petyorski, Kopią kruszył Jmć P. Szemiott Towarzysz Petyorski, Chorągiew rzucał Jmć P. Kurzeniecki Chorąży Petyor: Buzdygan rzucał Jmć P. Abramowicz Porucznik. Nástąpiły potym

tym mowy kondolencyine, od Tronu miał mowę Jmć P. Kaſztelan Smolen. od Senatu miał Jmć P. Kaſztelan Nowogr: od Woiewodztwá Nowogr: Jmć Rdułtowſki Podwoiewodzy Sądowy Woiewodztwa Nowogr: od Rycerſtw Jmć P. Soſnowſki Pułkownik. *Tandem* od Familii miał mowę dźiękuiąc zá oſtá tnią usługę y ná Chleb żałobny zápráſzáiąc Jmć P. Łániewſki Łowczy W. X. L. po ktorych ceremoniách wnieśione Ciáło do Grobu Xiążęcego przy rzęśiſtym ogniá dáwániu od Infanteryi y Artyleryi. Zákończyło śię po 5. z południa nabożeńſtwo, po ktorym záproſzeni wſzyſcy Jchmć Gośćie y Duchowieńſtwo od Xżny Jeymći Woiewodźiney do Páłácu Xćia Jmći Hetmána w Mieśćie *ad ſeram noctem lautiſſime* tráktowáni byli przy gęſtym z Dźiał biciu.

Die 19. 7br. Nabożeńſtwo tymże iák ná dniu wczorayſzym porządkiem od 5. zráná kontynuowane było, Summę celebrował Jmć X. Biſkup Zmudzki, Kázánie miał Jmć X. Felix Wierzbicki *Soc. JESU ex* Rektor Witebſki, Gośći przytomnych Xżna Jeymć Woiewodźina w ſtancyi ſwey zá Miáſtem w Hollenderni ákkomodowáłá.

Die 20. 7br: Podobnym iák przeſzłych dni trybem nabożeńſtwo odprawowáło śię, Summę celebrował Jmć X. *Laſcaris* Biſkup Zenopolitańſki, Kazánie miał Jmć X. Zábá *Soc. JESU* Kaznodźieiá Trybunalſki Kadencyi Mińſkiey.

Tegoż dnia czynione dyſpozycye od Xſtwa Jchmćw Hetmánow ná trzeći Pogrzeb ś. p. Xćia Jmći JANA RADZIWIŁŁA Woiew: Nowogr: R. 1728. zmarłego, ktoregoCiáło było *ad interim ad actum funeris à parte* złożone, *CaſtrumDoloris* inną ſymetryą reformowáne bardzo pięknie y koſztownie ádornowáne było Dnia tedy 22. *7br.* Názáiutrz po S. Máteuſzu celebrowány Akt trzećiego Pogrzebu ś. p. Xćia Jmći JANUSZA RADZIWIŁŁA Woiewody Nowogr: dotąd nie Pogrzebionego, Kośćioł cáły nowym kſztałtem bárdzo pięknie y rzęśiſto był illuminowany, Katafalk wſpaniále ádornowány, ná ktorym *ſummo mane* lokowána byłá Trunna bogáto odnowiona z Ciáłem Xćia Imći JANUSZA Woiewody, w koło ktorey moc znaczna Poſtawnikow Trophea z rozmáitych Woiennych rynſztunkow pięknie ułożone, poważne y ćiekáwe czyniło *ſpectaculum*, Nabożeńſtwo od 5. zráná godziny podobnym iák przeſzłych dni porządkiem, od rożnych Zakonow y licznie zgromadzonego *utriuſq; ritûs* Duchowieńſtwa odprawowane było, Summę celebrował Imć X. Biſkup Zenopolitańſki, Kazánie miał Imć X. Szczepkowſki *Soc: JESU* Kaznodzieia Nowogr: po ktorym odprawiony Kondukt przez trzech Ichmćw Infułátow y dwoch Prałátow. *Inſignia tandem* rzucane, Szablę rzucał Imć P. Kiſarzewſki, Kopią kruſzył Imć P. Protaſewicz Podſtarośći Pińſki, Chorągiew rzucał Imć P. Kopeć Chorąży Petyorſki, Buzdygan rzucał Imć P. Karnicki Porucznik Petyorſki, potym deponowáne Ciáło *in Sepulchro Patrum* w Grobie Xiążęcym, Nabożeńſtwo po piątey z południa ſkończone, po ktorym Xże Imć Hetman W. W. X. L. w Zamku wſzyſtkich Gośći *ſolenniſſime ad ſeram noctem* traktował.



